

Nr 40.

Av herr **Sjödahl**, om avskaffande av den tvångsvisa anslutningen till de tyska församlingarna i Stockholm och Göteborg m. m.

Enligt ett kungl. brev av den 1 mars 1841 regleras medlemskap av den tyska församlingen i Stockholm på följande sätt: »Tyska församlingen skola tillhöra alla uti huvudstaden bosatte i Tyskland eller annorstädes av tyska föräldrar födde personer av evangeliske bekännelsen, män av tysk börd, tillhörande nämnde trosbekännelse, och deras hustrur, om ock dessa härstamma från annan nation än den tyska; barn efter förenämnde föräldrar, så länge de tillhöra föräldrarnas hus samt även därefter om de det åstunda». I huvudsak samma bestämmelser gälla för finska församlingen i Stockholm enligt kungl. brev av den 21 december 1840.

Enligt kungl. brev av den 5 maj 1882 gälla för tyska församlingen i Göteborg samma bestämmelser för personer av tysk börd och deras hustrur och barn, om de äro »i staden eller inom dess område boende».

Statistiska uppgifter visa, att den 31 december 1943 tillhörde 3 022 respektive 700 personer de tyska församlingarna i Stockholm och Göteborg samt 2 107 personer den finska församlingen i Stockholm.

I frågan bör ytterligare upplysas, att Kungl. Maj:t den 10 maj 1935 anbefalldes kammarkollegiet »att dels verkställa utredning rörande Göteborgs tyska församlings nuvarande ställning såväl inom den svenska kyrkoorganisationen som ock särskilt i förhållande till Göteborgs Kristine församling och den kyrkliga samfälligheten i Göteborg samt rörande vad därmed i övrigt må äga sammanhang, däribland äganderätten till Kristine kyrka, dels ock till Kungl. Maj:t inkomma med begärda utredning och därvid avgiva de förslag, vartill utredningen må giva anledning». Det är snart 10 år sedan utredningsuppdraget gavs.

Det kan starkt ifrågasättas huruvida det är tillbörligt att genom sådana stadganden, som ovan anförts, tvångsvis ansluta svenska medborgare till församlingar med främmande nationsbeteckning. Man kan även betvivla lämpligheten av att genom den svenska statens åtgärder samorganisera personer av exempelvis tysk extraktion. Det kan tilläventyrs ligga i en utländsk stats intressen, men kan knappast motiveras såsom ett svenskt intresse.

Åtskilliga känna denna tvångsvisa anslutning som ett obehörigt intrång i deras medborgerliga frihet. Exempelvis kunna anföras de försök, som vid upprepade tillfällen gjorts för att bliva kyrkoskriven inom en territoriell församling i Stockholm eller Göteborg. En person, född i Göteborg för ett 50-tal år sedan, svensk medborgare, gift med en svenska, begärde utträde

ur Kristine tyska församling i Göteborg men det förvägrades av pastor, varpå hans besvär av kammarrätten måste avslås.

Det måste anses tillbörligt att bestämmelserna om tvångsvis anslutning till församlingar av ovan angivet slag avlägsnades. Med hänvisning till vad som anförts får jag därför hemställa,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om vidtagande av åtgärder, varigenom den tvångsvisa anslutningen till de tyska församlingarna i Stockholm och Göteborg samt församlingar av motsvarande art måtte avskaffas.

Stockholm den 17 januari 1945.

Edgar Sjödahl.
